

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район за басейново управление се изготвя на основание чл. 155, ал. 1, т. 2 от Закона за водите (ЗВ) и въз основа на глава X, Раздел VI от Закона за водите и чл.13 от Директива 2000/60/ЕС (РДВ).

ПУРБ е стратегически документ, насочен към постигане и поддържане на добро състояние на водите при осигуряване на устойчиво социално-икономическо развитие. Планът е основен инструмент за интегрирано управление на водите съгласно Рамковата директива за водите, транспонирана в националното законодателство чрез Закона за водите

Съгласно изискванията на член 14 от РДВ и чл. 159, ал. 1 от ЗВ, ПУРБ се преразглежда и актуализира на всеки шест години след първоначалното му публикуване. Съдържанието на актуализирания план се регламентира от чл. 159, ал. 2 на ЗВ.

Актуализираният ПУРБ обхваща третия планов период съгласно РДВ до 2027г. и представлява актуализация на ПУРБ 2016-2021г.

Настоящият актуализиран ПУРБ в Дунавски район за басейново управление (Дунавски РБУ) е разработен от експертите на Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) въз основа на информация от пряката текуща дейност на дирекцията, резултати от изпълнения национален мониторинг, резултати от проучвания, възложени от БДДР за целите на ПУРБ и на допълнително набрана информация от други институции. При разработването на ПУРБ са използвани и наличните резултати от изпълнението на проект „ПУРБ 2022-2027“ с бенефициент дирекция „Управление на водите“ в МОСВ и партньори четирите басейновите дирекции. Проектът е финансиран от Кохезионен фонд на Европейския съюз, чрез Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“, и изпълнен с консултантска помощ от Международната банка за възстановяване и развитие (МБВР) в рамките на „Споразумение за предоставянето на помощни услуги в подкрепа на разработването на ПУРБ и ПУРН за България“

В ПУРБ 2022-2027 се съдържа актуализирана информация за характеристиките на районите за басейново управление; влиянието на човешката дейност и движещите сили, формиращи значим антропогенен натиск върху водите; определените зони за защита на водите, оценка на актуалното химично и екологично състояние на повърхностните води и на количественото и химичното състояние на подземните води; определените цели на управлението на водите за настоящия планов период; обосновка на изключенията от постигане на целите; икономически анализ на водоползването. Въз основа на извършения анализ е разработена актуализирана Програма от мерки за постигане на поставените цели за добро състояние на повърхностните и подземните води, на свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите.

Важно е да се отбележи, че актуализацията на ПУРБ в Дунавски РБУ за периода до 2027г. не се ограничава само до актуализация на информацията, използвана в ПУРБ 2016-2021. При разработването на настоящия ПУРБ са направени редица подобрения, които подобряват качеството на Плана резултатите в него, в т.ч.:

➤ В отговор на констатациите и препоръките на Европейската комисия (ЕК) към ПУРБ 2016-2021, в настоящия актуализиран План е значително надградена и подобрена методологичната основа, използвана при анализите и оценките в Плана.

В рамките на Споразумението с МБВР бяха изпълнени дейности, свързани с проучвания и разработване на редица методически документи, което даде възможност за прилагане на научно-обосновани подходи и критерии за анализ и оценка и съществено намаляване на прилагането на експертна оценка в различните аспекти на ПУРБ.

Изпълнените в рамките на Споразумението с МБВР дейности включват:

- Разработване на национални подходи за оценка на хидроморфологичния статус на повърхностните водни тела и национална методология за идентифициране и определяне на силномодифицираните водни тела.
- Валидиране на типологията и класификационната система в България за оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела от категории „реки“, „езера“ и „преходни води“.
- Методология за оценка на химичното състояние, отразяваща въздействието на климатичните промени върху състоянието на повърхностните води, включително анализ на натиск, въздействията, рисковете и състоянието.
- Актуализиране на определянето и характеристиките на подземните водни тела в риск, включително оценка на натиска и риска и оценка на състоянието.
- Национално проучване на качеството на подземните води и оценка на водовземането.
- Характеризиране на Кватернерния и Неогенския водоносен хоризонт в Софийската котловина и актуализация на количествения и качествения риск и състояние на свързаните подземни водни тела.
- Критерии за определяне на значимо замърсяване от дифузни източници, избор и прилагане на подходящи модели за количествена оценка на въздействието.
- Актуализация на икономическия анализ на водоползването.

Резултатите от горепосочените проучвания и прилагането им в актуализирания ПУРБ е описано по-подробно в съответните раздели на Плана.

➤ Значително е разширен мониторингът на водите по време на прилагане на ПУРБ 2016, резултатите от който са използвани за оценка на състоянието на водните тела.

Преодолени са проблемите от ПУРБ 2016 относно методите на анализ на някои приоритетни вещества, вкл. е проведен и мониторинг на новите приоритетни вещества .

Изпълнен е мониторинг на приоритетни вещества в биота и седимент.

Разширен е мониторингът на биологичните елементи на качество. Актуализирана е класификационната система за оценка на екологичното състояние, в резултат на дейност, изпълнена в рамките на Споразумението с МБВР

Като част от дейностите по Споразумението е изпълнен и мониторинг на хидроморфологични елементи за качество, както не беше прилаган в ПУРБ 2016. Разработена е методика за оценка на хидроморфологичните ЕК.

➤ Актуализирани и подобрени са подходи и методологии за оценка на екологичното и химичното състояние на повърхностните води, както и Методика за определяне на праговете

стойности и фоновите нива на подземните води. Приложена е актуализирана Методика за определяне на праговите стойности и фоновите нива на подземните води..

При актуализацията на ПУРБ е направен анализ на изпълнението на програмите от мерки в ПУРБ 2016-2022 и на ефекта от прилагането на мерките върху състоянието на водите в Дунавски район. Подробна информация за постигнатото подобрене на състоянието в резултат на приложените мерки е представена в Раздел 4 т. 4.5 на настоящия актуализиран ПУРБ. Оценката на степента на изпълнение и на ефекта от изпълнените мерки е използвана при актуализацията на Програмата от мерки.

Актуализираната Програма от мерки (ПоМ) е най-съществения елемент от ПУРБ 2022-2027. Програмата е базирана на Националния каталог от мерки, използван и за ПУРБ 2016, и е допълнена с ново формулирани мерки, с които е надграден и каталога. При разработването на ПоМ са отчетени: състоянието на водните тела, вкл. изменението в състоянието и актуализираните екологични цели, като е съобразена взаимовръзката „движеща сила – натиск – въздействие - мерки“.

Дунавски РБУ е част от Международния басейн на р. Дунав и в актуализирания ПУРБ е съобразена и отразена координацията при управлението на водите в Международния басейн, вкл. са използвани и резултати от съвместни проучвания

Консултациите със заинтересованите страни, които се извършват на различните етапи от актуализиране на плана, са от ключово значение за формиране на адекватни и работещи решения и мерки при актуализацията на ПУРБ. Ето защо, при актуализацията на отделните елементи на ПУРБ и при разработване на ПоМ са взети предвид постъпилите становища и предложения от консултациите по Междинния преглед на установените значими проблеми при управление на водите в Дунавски РБУ.

След приключване на консултациите по проекта на ПУРБ, Планът ще бъде допълнен съобразно постъпилите мнения и предложения.

